

dat niet voor hun beroep). In 198 gevallen waren ziekte, tegenzin of ongunstige omstandigheden de oorzaak, dat de studie werd opgegeven. In het geheel zijn tot nu toe 68 pCt. der gewezen studenten ongehuwd gebleven; het studeeren van de vrouw bevordert dus niet het huwelijk. Van de 341, die wèl getrouwd zijn, zijn 34 pCt. tot de uitoefening van een beroep gekomen en van de 722 ongehuwd geblevenen 34 pCt.

BUMM meent, dat de vrouw vooral op haar plaats is in beroepen, waarbij rustige arbeid op voorgeschreven banen wordt vereischt, en het gevoelsleven geen storenden invloed kan uitoefenen. Minder in beroepen met zelfstandige verantwoordelijkheid, waarbij het aankomt op snel, koelbloedig besluiten, onafhankelijk van oogenblikkelijke stemmingen. Daarom acht hij de gynaecologie geen goed vak voor de vrouw (*Zeitschr. f. ärztl. Fortb.*).

HET LEIPZIGER VERBAND WEDER BIJEENGEKOMEN. — De eerste algemeene vergadering tijdens den oorlog van het Leipziger Verband is den 22sten en 23sten September bijeengekomen. Alleen van de bestuurders en vertegenwoordigers der organisatie zijn er 74 gesneuveld. Zij telt nu 25800 leden. De voorzitter, HARTMANN, gaf als zijn meening te kennen, dat niettegenstaande de ongunstige stemming, welke op den Ortskrankenkassentag jegens de artsen aan den dag is getreden (zie het vorige nummer), een vreedzaam samengaan ook in de toekomst mogelijk zal blijken.

Hij stelde voor, dat de artsen er naar zullen streven, ten behoeve der ziekenfondsen diagnostische laboratoria in het leven te roepen.

De vergadering nam onder meer het besluit, voor de leden van het Verband een kas voor ouderdomstoelagen te stichten, en sprak als haar meening uit, dat de pogingen om, vooral voor geslachtsziekten, raadplegingskantoren *zonder geneeskundige behandeling* op te richten, krachtig moeten worden ondersteund; voorts, dat het geneeskundig beroep geen staatsbedrijf moet worden, daar het met het beste gevolg wordt uitgeoefend, als de arts als vrij en onafhankelijk raadsman tegenover zijn zieken staat (*Berl. klin. Wochenschr.*).

DE MELKDISTRIBUTIE. — Te Roermond is gebleken, dat zóóveel ingezetenen aanspraak maakten op melk tegen verminderden prijs, dat alleen om in *hun* aanvragen te voorzien, *tweemaal* zooveel melk als gewoonlijk in de stad zou moeten worden geleverd. De artsen hadden daar blijkbaar ook geen kans gezien, al de inwoners, die dat wenschten, te onderzoeken, om na te gaan of zij werkelijk melk behoefden (N. Ct.).

PINKHOF.

INGEZONDEN.

IS HET GEBRUIK VAN OPTOCHINE BIJ ACUTE LONGONTSTEKING GEOORLOOFD?

Wie de gunstige werking van optochine waargenomen heeft in ernstige gevallen van longontsteking, waar onrust en dyspnoe plaats maken voor kalmte en rustige ademhaling, komt steeds in de verleiding, van dit antipyreticum, zoo noodig, gebruik te maken. Bij een drietal ernstige lijdens aan longontsteking, waarvan de jongste een kind van 5 jaar, werd dit middel door mij toegediend in hoeveelheden onderscheidenlijk van zes maal 125 mgr. en zesmaal 20 mgr. in de 24 uur van het basisch optochine met gelijktijdige toediening van melk. Verwickelingen van den kant der oogen of het hart traden niet op.

Een der ziektegevallen, waar de gunstige werking het duidelijkst aantoonbaar is, deel ik hier mede.

X, oud 44 jaar, van beroep koffiehuisbediende, stelt zich 29 Dec. 1916 onder mijn behandeling. Sinds enkele dagen is hij wat huiverig, en heeft oorpijn.

Den 1sten Jan. 1917 bestaat links achter beneden bronchiaal ademen en demping. Patiënt, die gewoon is eenige glazen bier per dag te drinken, is zeer verward en

onrustig, wil telkens uit het bed springen, en maakt een zeer zieken indruk. De pols is 100, de temperatuur 39.7 ° ('s middags 12 uur). Ik schrijf hem voor basisch optochine zes maal daags 125 mgr.; geen kamfer.

3 Jan. De temperatuur is 38.7 °. Patiënt is veel rustiger.

5 Jan. De temperatuur is 37.6 °. Thans bestaat ook links boven vóór demping, bronchiaal ademen en crepiterende reutelgeruischen.

8 Jan. Over de geheele linker long vochtige reutelgeruischen en „crepitatio redux”. Pols 92. Temperatuur 37.6 °.

13 Jan. Geen afwijkingen in de long meer aantoonbaar. Of oorsuizen heeft bestaan is niet duidelijk, daar patiënt, door vroeger oorlijden, doof is. De pols was steeds goed en een crisis is niet opgetreden. Klachten over slecht zien bestaan niet. De uitbreiding van het proces heeft het optochine niet kunnen voorkomen.

Zeker was ik met het toedienen van dit geneesmiddel in voorkomende gevallen doorgegaan. Mededeelingen in het *Tijdschrift voor Geneesk. en Deutsche med. Wochenschrift* riepen echter dringend halt toe. In het Oogheekundig Gezelschap, 10 Dec. 1916, herinnert HAZEWINKEL aan een artikel in de *Münchener med. Wochenschrift*, waar in een statistiek van 90 pneumoniegevallen, allen behandeld met optochine, in 3 pCt. zware vormen van amaurose optraden.

G. TEN DOESSCHATE en STORM VAN LEEUWEN, *Tijdschr. voor Geneesk.*, 25 Aug. 1917, wijzen op een mogelijke nadeelige werking op het hart. Wanneer optochine ernstige verwickelingen en den doodelijken afloop kan voorkomen, zijn wij verplicht, het risico der oogstoornissen te aanvaarden. Uit de mededeeling van J. DE HARTOGH Jr. (*Tijdschr. voor Geneesk.* 6 Oct. 1917) blijkt opnieuw, dat toediening van optochine ernstige gevolgen niet kan voorkomen, ondanks de meest nauwgezette toediening en waarneming.

Heeft de medicus practicus het recht, met dit geneesmiddel verdere proefnemingen te doen? M. i. niet. Noch met het hydrochloras optochini, noch met het volgens MORGENROTH minder schadelijke optochinum basicum (niet genoemd in het *Geneesk. Jaarboekje* 1917). Zoo lang deze praeparaten niet gewijzigd zijn, mogen zij m. i. niet worden aangewend.

Amsterdam, 14 October 1917.

L. VOS.

ADEPS LANAE IN OORLOGSTIJD.

Op bldz. 377 van dit *Tijdschrift* (10 Februari 1917, I, n°. 6) lees ik: „Adeps lanæ van niet-Duitsche herkomst is wel te krijgen; het praeparaat heeft echter zijn onaangename geur tegen en is daarom voor lippen- en neuszalven onbruikbaar”.

Ik kan thans mededeelen, dat ik hier adeps lanæ van Australische herkomst gebruik. De geur ervan is zeer aangenaam. Deze adeps lanæ is in Nederland misschien niet verkrijgbaar (zij wordt in Indië door den militair geneeskundigen dienst gebruikt), doch ik geloof, dat door deze mededeeling de bovengenoemde schijn-voortreffelijkheid van het Duitsche produkt is tenietgedaan.

Pampanoea (Celebes), 25 Juni 1917.

F. HOLZSCHUHER VON HARRLACH, *arts.*

HET INKOMEN VAN DEN GENEESHEER IN ZUID-AFRIKA.

Sinds 1 Juli 1914 wordt hier in de Unie van Zuid-Afrika een inkomsten-belasting geheven van alle inkomens, die 300 pond sterling per jaar te boven gaan. Een paar weken geleden verscheen, door de abnormale omstandigheden sterk vertraagd, het officieële verslag betreffende de opbrengst van die belasting in het tijdvak 1 Juli 1914 tot 30 Juni 1915.

Het verslag vermeldt, hoe groot het gezamenlijk belastbaar inkomen is van de geneeskundigen hier, en ook hoeveel belasting daarvan betaald is, maar deze cijfers leeren niets omtrent de inkomens van de artsen individueel.

Op mijn verzoek, nadere inlichtingen te mogen ontvangen, was de heer „Commissioner of Inland Revenue and Taxes” zoo vriendelijk, mij het volgende mede te deelen: